

KARTA KURSU

Nazwa	PSYCHOLOGICZNE PODSTAWY WYCHOWANIA I NAUCZANIA DLA SZKOŁY PONADPODSTAWOWEJ		
Nazwa w j. ang.	Psychological bases of educational and teaching for secondary school		
Kod		Punktacja ECTS*	1
Koordynator	dr Katarzyna Tomaszek	Zespół dydaktyczny	

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs przeznaczony jest dla studentów kierunków nauczycielskich, a jego tematyka obejmuje specyfikę funkcjonowania na etapie adolescencji. Podejmowana w ramach kursu problematyka pozwala na poszerzenie wiedzy słuchaczy z zakresu zmian rozwojowych i trudności z jakimi zmaga się młodzież uczęszczająca do szkół ponadpodstawowych. W ramach zajęć słuchacze rozwijają swoje umiejętności stymulowania rozwoju uczniów oraz dostosowania oddziaływań pedagogicznych do ich indywidualnych potrzeb. Tematyka podejmowana w ramach kursu dotyczy wczesnej i późnej adolescencji i specyficznych problemów związanych z tymi etapami rozwoju, co pozwala na przygotowanie studentów do efektywnego postępowania profilaktycznego, diagnostycznego i terapeutycznego. Zagadnienia podejmowane w ramach zajęć mają również na celu wytworzenie tendencji do samopoznania i autorefleksji nad własnym funkcjonowaniem osobistym i zawodowym, oraz motywacji do stałego doskonalenia się

Warunki wstępne

Wiedza	Procesy psychiczne, psychologiczne koncepcje człowieka, różnice indywidualne, interakcje społeczne, zachowania społeczne, komunikacja interpersonalna, psychologiczne mechanizmy wychowania, uczenia się i nauczania, pojęcie rozwoju i jego periodyzacja, norma a patologia, zaburzenia rozwoju i zachowania, dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, psychologiczna charakterystyka okresu adolescencji
Umiejętności	Wykorzystanie wiedzy psychologicznej w analizie sytuacji pedagogicznych, dostosowywanie oddziaływań pedagogicznych do właściwości indywidualnych uczniów o rozwoju typowym i o specjalnych potrzebach edukacyjnych, wstępna diagnoza zaburzeń rozwoju i zachowania oraz przy analizie własnego funkcjonowania jako nauczyciela.
Kursy	Psychologiczne podstawy wychowania i nauczania Psychologiczne podstawy wychowania i nauczania dla szkoły podstawowej

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01- posiada wiedzę na temat psychologicznych koncepcji rozwoju, wychowania i kształcenia	W_03
	W02 – posiada wiedzę na temat komunikacji interpersonalnej	W_02
	W03 – potrafi przedstawić rozwój fizyczny i psychiczny w okresie adolescencji	W_01

Umiejętności	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	U01- potrafi interpretować i kształtować motywację oraz wzory zachowania uczniów na III i IV etapie edukacyjnym	U_02
	U02– potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu psychologii rozwoju przy dobieraniu oddziaływań pedagogicznych odpowiednich do III i IV etapu edukacyjnego	U_03
	U03 –potrafi wstępnie rozpoznać zaburzenia rozwoju i zachowania uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych	U_05
	U04 – potrafi wykorzystywać wiedzę psychologiczną przy kierowaniu procesami wychowania i kształcenia uczniów	U_09

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
-----------------------	-----------------------------	-------------------------------------

	K01 – ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę stałego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego	K_01
	K02 – jest przekonany o konieczności indywidualizacji oddziaływań pedagogicznych w stosunku do uczniów o rozwoju typowym i o specjalnych potrzebach edukacyjnych	K_03
	K03 – odpowiedzialnie przygotowuje się do pracy pedagogicznej, wykorzystując wiedzę psychologiczną przy projektowaniu i realizacji działań pedagogicznych	K_06

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	5			10							

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład problemowy połączony z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia:

Krótkie wypowiedzi na zadane pytania,

Realizacja ćwiczeń i rozwiązywanie zaprezentowanych problemów,

Analiza przypadku,

Udział w dyskusjach grupowych

Prezentacja multimedialna przygotowywana przez słuchaczy na zadany temat

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X			X		X	X
W02								X		X		X	X
W03								X		X		X	X
U01								X				X	X
U02								X				X	X
U03								X				X	X
U04								X				X	X
K01		X						X				X	X
K02		X						X				X	X
K03		X						X				X	X

Kryteria oceny	Zaliczenie test zaliczeniowy, praca pisemna (referat, esej), przygotowanie prezentacji multimedialnej aktywność
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Osiągnięcia rozwojowe wieku szkolnego, adaptacja do szkoły ponadpodstawowej
2. Zmiany rozwojowe na etapie wczesnej adolescencji. Rozwój biologiczny i różnice związane z płcią oraz ich konsekwencje dla funkcjonowania uczniów. Problem ciągłość vs kryzysów rozwojowych
3. Zmiany rozwojowe u uczniów na etapie późnej adolescencji
4. Rozwój biologiczny i różnice związane z płcią, dojrzałość fizyczna a emocjonalna i społeczna
5. Rozwój emocjonalny: rozwój wiedzy i samokontroli emocjonalnej, znaczenie miłości i przyjaźni, problemy emocjonalne adolescencji
6. Kształtowanie się osobowości – zmiany obrazu siebie, poczucie tożsamości, plany życiowe i wybory edukacyjne

7. Rozwój społeczny i moralny: relacje interpersonalne, wartości i poczucie sensu życia, zmiany postaw społecznych, działalność społeczna
8. Społeczno – kulturowe zagrożenia okresu adolescencji: uzależnienia, zaburzenia odżywiania, agresja i przemoc w mediach i realnym otoczeniu, subkultury młodzieżowe,
9. Osiągnięcia okresu adolescencji, przygotowanie do kolejnych etapów edukacyjnych i dorosłego życia
10. Specyfika funkcjonowania uczniów o rozwoju typowym oraz o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Wykaz literatury podstawowej

Tremapała J. (2011) Psychologia rozwoju człowieka. Roz. 10. Warszawa: PWN
 Harwas – Napierała B., Tremapała J. (2000), Psychologia rozwoju człowieka. Tom 2 (Roz. 5, 6). Warszawa: PWN
 Brzezińska A., Appelt K., Ziółkowska B. (2016), Psychologia rozwoju człowieka. Gdańsk: GWP, Roz.6
 Bardziejewska, M. (2005). r. 11 Okres dorastania. Jak rozpoznać potencjał nastolatków? (345-379). W: Anna Brzezińska (red.). *Psychologiczne portrety człowieka. Praktyczna psychologia rozwojowa*. Gdańsk: GWP
 Ziółkowska, B. (2005). r. 12 Okres dorastania. Jak rozpoznać ryzyko i jak pomagać? (379-423)W: Anna Brzezińska (red.). *Psychologiczne portrety człowieka. Praktyczna psychologia rozwojowa*. Gdańsk: GWP

Wykaz literatury uzupełniającej

Bakiera L. (2010), Czy dorastanie musi być trudne. Warszawa: Wyd. Scholar
 Brzezińska A. (2013). Psychologiczne portrety człowieka. Praktyczna psychologia rozwojowa. Sopot: GWP, Roz. 11 – 12
 Oleszkowicz, A., Senejko, A. (2013). Psychologia dorastania. Warszawa: PWN
 Obuchowska, I. (1996). Drogi dorastania. Psychologia rozwojowa okresu dorastania dla rodziców i wychowawców. Warszawa: WSiP – tylko na zajęcia 4.
 Taraszkiewicz, M. (2001). *Jak uczyć jeszcze lepiej! Szkoła pełna ludzi.* (r. 1, Załącznik 1. Co to jest styl uczenia się? ss. 37-61)
 Kendall P.(2012). *Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji*. Gdańsk: GWP
 Leary M., Kowalski R.M.: Lęk społeczny (rozdz. 3,4,8). GWP, Gdańsk 2001
 Brzezińska A., Hornowska E. (2004), Dzieci i młodzież wobec agresji i przemocy. Warszawa: Wyd. Scholar
 Frankl V.E.: Wola sensu. Wyd. Czarna Owca, Warszawa 2010
 Moneta-Malewska M., Wrześniowska J. (2008), Narkotyki. Inni biorą, ty nie musisz. Warszawa: WSiP.
 Morreale S.P., Spitzberg L.B., Barge J.K. (2008), Komunikacja między ludźmi. Warszawa: PWN.
 Namysłowska I. (red.) (2004), Psychiatria dzieci i młodzieży (rozdz.21,22,25,32). Warszawa: PZWL.
 Oatley K., Jenkins J.M.(2003), Zrozumieć emocje (rozdz. 7,10). Warszawa: PWN.
 Pervin L.A.(2002), Psychologia osobowości. Gdańsk: GWP
 Pilecka W., Rudkowska G., Wrona L. (red.), (2004), Podstawy psychologii. Wyd.II (rozdz.

VII, XII). Wyd. Naukowe AP, Kraków
 Sokołowska E. (2009), Jak postępować z agresywnym uczniem., Warszawa: Wyd. Fraszka Edukacyjna.
 Winter M. (2012), Zespół Aspergera. Co nauczyciel wiedzieć powinien. Warszawa: Wyd. Fraszka Edukacyjna

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	5
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	5
Ogółem bilans czasu pracy		30
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1